Informatiewijzer
Een hypotheek met een spaarverzekering of spaarrekening

Deze informatie is handig als je een verzekering of een spaarrekening bij je hypotheek hebt. Het gaat hier om de Kapitaalverzekering Eigen Woning (KEW), Spaarrekening Eigen Woning (SEW) en Beleggingsrecht Eigen Woning (BEW) en een kapitaalverzekering die je hebt afgesloten vóór 2001.

Sparen onder voorwaarden
Met een KEW, SEW en BEW kun je sparen voor de aflossing van je hypotheek. Onder bepaalde voorwaarden hoef je geen belasting te betalen over de waarde van de verzekering of het saldo van de rekening. Als je aan de voorwaarden voldoet, dan wordt de KEW-verzekering of de SEW/BEW-rekening in box 1 gezet. Over de waarde van een KEW-verzekering of het saldo op de SEW of BEW-rekening betaal je tijdens de looptijd van de verzekering of rekening (maximaal 30 jaar) geen belasting. De uitkering is vrijgesteld tot maximaal het bedrag van de af te lossen eigenwoningschuld.

Sinds 1 januari 2013 kun je geen KEW, SEW of BEW meer afsluiten met de fiscale voordelen in box 1. Hierop is een aantal uitzonderingen. De regeling blijft wel gelden voor een KEW, SEW of BEW die je op 31 december 2012 al had. Je kunt alleen een KEW, SEW en BEW die je al hebt oversluiten.

Verhoging kapitaal of inleg en verlengen niet meer mogelijk voor KEW, SEW en BEW
Heb je al een KEW, SEW of BEW? Dan blijven de oude regels gewoon voor je gelden. Dat noemen we overgangsrecht. Om het overgangsrecht te houden, mag je de rechten uit de verzekering of rekening niet verbeteren. De oude regels zijn daarom niet langer van toepassing als:

- Je het gegarandeerde kapitaal na 31 maart 2013 hebt verhoogd of als je de looptijd hebt verlengd.
- Je de premie of de inleg na 31 maart 2013 hebt verhoogd als het product geen gegarandeerd kapitaal heeft of als je de looptijd hebt verlengd.

Als je het kapitaal of de inleg verhoogt, gelden de oude regels niet meer. De Belastingdienst ziet het dan als de afkoop van het product. Daarna wordt de waarde van de verzekering of het saldo van de rekening belast in box 3. Je kunt de premie/inleg wel verhogen als dit in het contract is afgesproken. Bijvoorbeeld in het contract staat dat je de premie/inleg mag verhogen als de rentevaste periode afloopt.

Fiscale bandbreedte en extra inleg
Tijdens de looptijd van de KEW, SEW en BEW mag de hoogste premie of inleg per jaar nooit hoger zijn dan 10 keer de laagste premie of inleg in een jaar. Dit is een voorwaarde voor de fiscale vrijstelling. Een jaar gaat in op het moment dat we de eerste periodieke premie of inleg hebben ontvangen. Je zorgt er zelf voor dat je de premie of inleg op tijd betaalt. Als je niet of te laat betaalt en/of tussentijds aflost, kan het zijn dat je buiten de fiscale bandbreedte komt. Zodra dit gebeurt, zijn we verplicht dit te melden bij de Belastingdienst en zijn de gevolgen daarvan voor jouw rekening.

Extra inleg is, zowel bij de start als tijdens de looptijd van de KEW, SEW en BEW, alleen toegestaan binnen een bandbreedte van 1:10. Dit betekent dat de hoogste inleg in een jaar niet hoger mag zijn dan 10 keer de laagste inleg in een ander jaar. Om zeker te weten dat je binnen deze fiscale ruimte blijft, hanteren wij voor de SNS Spaarrekening (SEW) en Beleggingsrekening Hypotheek (BEW) een veilige bandbreedte van 6 keer de laagste inleg. Dit wil zeggen dat het totaalbedrag van de extra storting en je jaarlijkse inleg samen nooit meer mag zijn dan 6 keer de laagste inleg in een ander jaar.

6.0016.47 (02-06-2025)

Wat zijn de fiscale voorwaarden van de KEW?
Je kunt sparen of beleggen voor de aflossing van je hypotheek zonder dat je tussentijds belasting hoeft te betalen als je voldoet aan de volgende voorwaarden:

- Je (of je partner) hebt een eigen woning, die het hoofdverblijf is.
- In de polis staat dat je de uitkering gebruikt voor de aflossing van de eigenwoningschuld.
- Je betaalt jaarlijks premie.
- De hoogste jaarlijkse premie die je betaalt mag niet meer bedragen dan 10 keer de laagste premie.
- Je krijgt een eenmalige uitkering als je nog leeft op de einddatum of eerder als je overlijdt.
- De verzekering loopt maximaal 30 jaar.
- Je mag de looptijd van de verzekering niet verlengen.

Wat zijn de fiscale voorwaarden van de SEW/BEW?
Je kunt sparen voor de aflossing van je hypotheek zonder dat je tussentijds belasting hoeft te betalen als je voldoet aan de volgende voorwaarden:

- Je hebt een eigen woning, die het hoofdverblijf is.
- Je hebt een eigenwoningschuld gedurende de gehele looptijd.
- De spaarrekening is geblokkeerd en mag alleen gedeblokkeerd worden voor de aflossing van de eigenwoningschuld. Dat kan 1 keer als je nog leeft of als je overlijdt.
- Je stort elk jaar een bedrag op de spaarrekening. Of je stort totdat je overlijdt (of totdat je partner overlijdt als die ook rekeninghouder is).
- Het hoogste jaarlijkse bedrag dat je op de rekening stort (de inleg) mag niet meer bedragen dan 6 keer de laagste inleg.
- We schrijven de rente die je op de spaarrekening krijgt, bij op de rekening. Je kunt die rente niet opnemen.
- Je mag de looptijd van de spaarrekening niet verlengen.

Wanneer betaal je geen belasting over het geld op de KEW, SEW en BEW (vrijstelling)?
De vrijstelling maakt het mogelijk belastingvrij vermogen op te bouwen, zij het met één doel: de aflossing van de eigenwoningschuld. Voor toepassing van de vrijstelling geldt met ingang van 1 april 2017 de voorwaarde dat gedurende de hele looptijd jaarlijks premie moet zijn voldaan. Dit geldt niet als op ingangsdatum van de KEW, SEW en BEW al is voorzien in de mogelijkheid van een verkorte premieduur van ten minste 15 jaar of de mogelijkheid tot premievrij maken en je gaat van deze mogelijkheid gebruik maken of je hebt hier al gebruik van gemaakt.

Met ingang van 1 april 2017 bestaat alleen nog de maximale vrijstelling. De te benutten vrijstelling kan nooit hoger zijn dan de uiterlijk na 30 jaar met de eenmalige kapitaalsuitkering af te lossen eigenwoningschuld. Bovendien geldt de vrijstelling eenmaal per leven en is deze persoonsgebonden. Elk jaar wordt de hoogte van deze vrijstellingen aangepast. Een van de voorwaarden voor de vrijstelling is dat je met de uitkering van de verzekering of met het geld door deblokkering van de rekening, de schuld voor de eigen woning aflost.

Toch belasting betalen bij een KEW, SEW en BEW
Als je een KEW, SEW of BEW wijzigt en hierdoor niet meer aan de voorwaarden voldoet, heb je geen recht meer op de vrijstelling. Je moet dan belasting betalen over het rentedeel. Het rentedeel bestaat uit de uitkering verminderd met de betaalde premies. Is er geen rentedeel? Dan hoef je geen belasting te betalen over de uitkering.
Ook als het bedrag hoger is dan het bedrag van de vrijstelling of hoger dan de eigenwoningschuld, moet je belasting betalen over de opgebouwde rente van het bedrag dat boven de vrijstelling of eigenwoningschuld uitkomt.

Wat gebeurt er als je de hypotheek helemaal aflost?
Als je tijdens de looptijd je hypotheek helemaal aflost, kan de KEW, SEW of BEW blijven doorlopen als je tijdelijk geen eigen woning hebt. Als je uiterlijk het jaar na het jaar van verkoop van je vorige huis weer een eigen woning koopt, kun je onder voorwaarden de KEW, SEW of BEW meenemen naar je nieuwe hypotheek.

Advieskosten
Een adviseur kan je bij advies over de KEW, SEW of BEW advieskosten in rekening brengen. Deze advieskosten kun je niet aftrekken in box 1. Als je deze kosten meefinanciert, dan kun je de rente over dit deel van de lening niet aftrekken. Dit deel is een schuld in box 3.

Wat gebeurt er bij overlijden met een KEW?
Als een uitkering bij overlijden is meeverzekerd, komt deze tot uitkering. Als een belastingplichtige bij het overlijden van zijn partner een uitkering ontvangt, mag hij zijn KEW vrijstelling verhogen met de niet benutte vrijstelling van zijn overleden partner. Deze verhoging is gemaximeerd op het bedrag van de overlijdensuitkering. Vervolgens gebruikt de langstlevende partner eerst de verhoging. Als deze niet toereikend is, wordt pas zijn eigen basisvrijstelling benut.

Wat gebeurt er bij overlijden met een SEW?
In geval van overlijden van de rekeninghouder doet de Belastingdienst alsof de rekening is gedeblokkeerd direct voorafgaand aan het overlijden. De deblokkering wordt dus toegerekend aan de overleden rekeninghouder. Deze maakt gebruik van zijn eigen vrijstelling. Bij partners is het mogelijk de SEW van de overleden partner voort te zetten.

Kapitaalverzekering in box 3
Als je je verzekering niet aanmerkt als een 'KEW', dan wordt de verzekering aangemerkt als een box 3 verzekering. De waarde van je beleggingen neem je elk jaar mee voor de bepaling van je belastbare inkomsten uit sparen en beleggen (box 3). Dit wordt ook wel de vermogensrendementsheffing genoemd. Je hoeft pas belasting te betalen als je vermogen hoger is dan het heffingsvrije vermogen. Er geldt een uitzondering voor kapitaalverzekeringen die zijn afgesloten vóór 1 januari 2001.

Heb je een kapitaalverzekeringen afgesloten vóór 1 januari 2001?
Voor kapitaalverzekeringen in box 3, afgesloten vóór 1 januari 2001, gelden verschillende overgangsregelingen. De uitkering uit de verzekering kan onder voorwaarden in box 1 onbelast blijven. De regels die hiervoor gelden zijn de voorwaarden die golden voor een kapitaalverzekering van vóór 1 januari 2001.

Vrijstellingen bij leven
- De kapitaalverzekering is afgesloten vóór 1 januari 1992: een ongelimiteerde uitkeringsvrijstelling bij leven als er minimaal 12 jaar premie is betaald binnen een bepaalde bandbreedte (afhankelijk van de duur van premiebetaling).
- De kapitaalverzekering afgesloten vóór 1 januari 2001, maar op of na 1 januari 1992: een uitkeringsvrijstelling bij leven tot maximaal €123.428 per persoon.

De waarde van de kapitaalverzekering kan tot €123.428 per persoon zijn vrijgesteld zijn van vermogensrendementsheffing in box 3 wanneer de kapitaalverzekering is afgesloten vóór 15 september 1999. De vrijstelling vervalt uiterlijk per 14 september 2029. Het bedrag van de bezittingvrijstelling wordt niet geindexeerd.

Vrijstellingen bij overlijden
Bij overlijden kan een onbeperkte uitkeringsvrijstelling gelden. Dit is het geval wanneer:
- Het om een kapitaalverzekering gaat die is afgesloten vóór 1 januari 1992 (pré brede herwaardering), en:
- Het overlijden plaatsvindt vóór het bereiken van de leeftijd van 72 jaar of
- Het overlijden plaatsvindt na het bereiken van de leeftijd van 72 jaar, maar minimaal 12 jaar premie is betaald binnen een bepaalde bandbreedte (afhankelijk van de duur van premiebetaling)
- Het om een kapitaalverzekering gaat die is afgesloten vóór 1 januari 2001, maar op of na 1 januari 1992 (brede herwaardering), en:
- Het overlijden plaatsvindt vóór het bereiken van de leeftijd van 72 jaar of
- Het overlijden plaatsvindt na het bereiken van de leeftijd van 72 jaar, maar premie is betaald binnen de bandbreedte van 1:10.

Bovenstaande faciliteiten gelden alleen wanneer na het einde van de betreffende overgangsregeling (per 1 januari 1992, per 15 september 1999 en per 1 januari 2001) voor de betreffende kapitaalverzekering het verzekerd kapitaal niet is verhoogd en de looptijd van de kapitaalverzekering niet is verlengd (behoudens in de voorwaarden van de verzekering opgenomen optieclausules). Heb je een beleggingsverzekering? Dan geldt als voorwaarde dat de premie die je betaalt, niet is verhoogd.

Heb je je verzekering omgezet per 1 januari 2001?
Voor een kapitaalverzekering die je voor 1 januari 1992 hebt afgesloten en per 1 januari 2001 hebt omgezet (in een KEW) gelden speciale regels. Het bedrag van de maximumvrijstelling in box 1 kon je verhogen met de waarde die je kapitaalverzekering op 1 januari 2001 had. De totale vrijstelling is nooit meer dan het bedrag van de eigenwoningschuld. Voorwaarde is dat je het verzekerd kapitaal niet hebt verhoogd tussen 31 december 1991 en 1 januari 2001.

Informatieverstrekking aan de Belastingdienst
We zijn wettelijk verplicht om informatie over spaarrekeningen en hypotheken door te geven aan de Belastingdienst. Net als andere financiële instellingen.

De tekst van deze toelichting is met zorg samengesteld. We zijn niet aansprakelijk voor onvolledigheid of onjuistheid van deze tekst of de gevolgen daarvan.